

Respons

Irak: Situasjonen for den sunnimuslimske minoriteten i Sør-Irak, spesielt i Basra by

Problemstilling/spørsmål:

Situasjonen for den sunnimuslimske minoriteten i Sør-Irak, spesielt i Basra by

Sunnimuslimers stilling generelt i Sør-Irak

Sunnimuslimene utgjør et tallmessig mindretall i alle de ni sydlige provinsene. I alle provinsene unntatt Babel, utgjør de kun et lite mindretall. Deres sikkerhet synes generelt å være best i provinser der de utgjør et lite mindretall og der myndighetene samtidig opprettholder stabile og ordende forhold. Slike forhold synes nå å være på plass i alle de ni provinsene, med et visst unntak for Babel.

De fleste sunnimuslimske familiene i sør dro til Bagdad og Mosul etter 2006 (ICG 2007, s. 10). Babel har en sunnimuslimsk minoritet av en betydelig størrelse og med en viss geografisk konsentrasjon nord i provinsen. I denne provinsen er den sunnimuslimske minoriteten sårbar for politisk vold (Landinfo 2009).

Den sterkt forbedrede sikkerheten i Sør-Irak, i kombinasjon med det lave antallet sunnimuslimer i de fleste av provinsene, er trolig det som har ført til at det i liten grad nå eksisterer noen åpen væpnet konflikt mellom sunni-minoriteten og shia-majoriteten (ICG 2007, s. 10).

Sunnimuslimers stilling i Basra

Den sunnimuslimske befolkningen i Basra har tradisjonelt vært betydelig, og har bestått av både arabere og kurdere. Så sent som i 2003 skal den ha utgjort 40 % av befolkningen. Nokså umiddelbart etter den amerikanske invasjonen i 2003 inntok shia-islamistiske væpnede grupper sterke posisjoner i byen, og siden da har den sunnimuslimske befolkningen blitt betydelig redusert. Pr. 2006 skal den ha kommet ned i 14 %. Den britiske avisen The Independent meldte i 2007 at flere hundre sunnimuslimer hadde blitt drept og mer enn 700 familier kastet ut av hjemmene sine (Sengupta & Whitaker 2007).

Respons **Irak: Situasjonen for den sunnimuslimske minoriteten i Sør-Irak, spesielt i Basra by**

Sunnimuslimene skal særlig ha holdt til i bydelene Ashashar og Suq al-Shaykh, og i småbyen Zubayr ca. to mil sørvest for Basra (ICG 2007). Abul Khaseeb skal være en annet område i Basra der det bor sunnimuslimer (Sengupta & Whitaker 2007).

De fleste sunnimuslimene ble ifølge ICG (2007) fordrevet fra byen etter bombingene av Askari-moskeen i Samarra i februar 2006. Før regjeringshæren fikk kontroll over byen og brøt militsveldet i 2008, var situasjonen deres svært vanskelig. De gjenværende sunniene skal nå være svært få.

Hovedmotivene for de som har forfulgt sunnimuslimer, skal dels ha vært økonomiske og dels politiske. Militsene, som kontrollerte Basra frem til sommeren 2008, forfulgte enhver som sto i veien for deres interesser, enten de var sunni, shia, journalister, leger, akademikere, stammeledere, smuglere eller andre (ICG 2007).

Ifølge UNHCR (2009) ble sunnimuslimer i 2008 fortsatt utsatt for kidnappinger og drap, og ble utsatt for trusler og hærverk mot deres eiendom med sikte på å få dem til å flytte. I den seneste tid skal sunnimuslimer imidlertid være i ferd med å vende tilbake i økende grad.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- ICG, dvs. International Crisis Group (2007, 25. juni). *Where is Iraq heading? Lessons from Basra*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/library/documents/middle_east_north_africa/iraq_iraan_gulf/67_iraq_lessons_from_basra.pdf [lastet ned 8. juni 2009]
- Landinfo (2009, 11. mai) *De ni sydlige provinsene per april 2009*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/899/1/899_1.pdf [lastet ned 23. juni 2009]

Dokumentet er utarbeidet for Landinfo av forsker Reidar Visser ved NUPI.

- Sengupta, K. & Whitaker, R. (2007, 25. februar). Basra betrayed: When the British leave, will the Mahdi Army replace them? *The Independent*. Tilgjengelig fra <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/basra-betrayed-when-the-british-leave-will-the-mahdi-army-replace-them-437792.html> [lastet ned 8. juni 2009]
- UNHCR (2007, august). *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum Seekers*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/docid/46deb05557.html> [lastet ned 8. juni 2009]

Respons **Irak: Situasjonen for den sunnimuslimske minoriteten i Sør-Irak, spesielt i Basra by**

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Respons Irak: Situasjonen for den sunnimuslimske minoriteten i Sør-Irak, spesielt i Basra by